

28.8.2020

Muistio

Kirjasto ja Kirjastopolku muutoksessa – infotilaisuus opettajille

Aika Ke 19.8.2020 klo 15.15-16.00
Paikka Pääkirjaston Mikkelin-sali ja etäyhteys Teamsin kautta
Kutsutut Kaikki koulu-kirjasto -yhteistyöstä kiinnostuneet, erityisesti kirjastoyhdyshenkilöt ja lakkautetuissa kirjastoissa asioineet opettajat

- Kirjasto muutoksessa / vt. kirjastopäällikkö Pia Kontio
 - Kirjasto on 1.7.2020 alkaen taas oma tulosalueensa, jota johtaa kirjastopäällikkö.
 - Kirjaston palvelusuunnitelman mukaisesti palveluverkkoa pitää tiivistää talouden tasapainottamiseksi. Tänä vuonna on lakkautettu Kalevankankaan, Lähemäen ja Rantakylän kirjastot. Niitä korvaamaan on perustettu liikkuvat kirjastopalvelut. Lisäksi parannetaan omatoimisen kirjastonkäytön mahdollisuuksia sekä verkkopalveluja Lumme-kirjastojen laajuisesti.
- Kirjastopolku lukuvuonna 2020-21 / informaattikko Eija Nevalainen
 - Kirjastopolku pyritään toteuttamaan entiseen tapaan lukuun ottamatta 1- 7- ja 9-luokkia, joille tulee suurimmat muutokset. Jos koronatilanne pahenee, yhä suurempi osa Kirjastopolusta voidaan toteuttaa etänä.
 - 1-luokan ohjattu kirjastopolkukäynti jää pois ja tilalla on materiaalia opettajan tueksi. 7-luokan vinkkaus toteutetaan tänä lukuvuonna etänä. 9-luokkien ilmiöprojekti korvataan verkkomateriaalilla, kirjaston resurssien salliessa myös ohjausta on saatavilla.
 - Lakkautettujen kirjastojen yhteistyökoulujen opettajat voivat pyytää itselleen tai pienelle opettajaryhmälle pääkirjaston esittelyä.
 - Opettaja voi vierailla omatoimisesti luokkansa kanssa sekä pääkirjastossa että muissa kirjastoissa. Pienempiin kirjastoihin toivotaan kuitenkin ilmoitusta etukäteen, jotta tiloihin ei tule yhtäkaaa useampia ryhmiä, jolloin turvavälien noudattaminen olisi vaikeaa [tilaisuuden jälkeen tullut täsmennys].
- Liikkuvat palvelut lakkautettujen kirjastojen alueella / kirjastonhoitajat Mari Karvonen ja Riia Marttinen
 - Liikkuvat palvelut tarkoittavat pakettiauto Mirjaa (= Mikkelin kirja-auto), jolla Mari ja Riia vievät pop up -kirjastoja lakkautettujen kirjastojen alueiden kouluille sekä muille asiakkaille.
 - Mirja käy kouluilla tietyn aikataulun mukaan ja aloittaa 24.8. Pop up -kirjastojen lisäksi aikatauluun kuuluvat ennalta sovitut vierailut päiväkodeissa, vanhustalveissa yms. Aikataulun salliessa Mirja voi vierailla myös kertaluontoisissa tapahtumissa.
- Kirjavinkkaus lukuvuonna 2020-21 / Mari & Riia
 - Liikkuvat palvelut toteuttaa 7.-luokkien kirjavinkkauksen etäkirjavinkkauksena. Kaikkien

koulujen, ei ainoastaan lakkautettujen kirjastojen alueen koulujen, on mahdollista osallistua näihin. Kirjavinkkausajat on ennalta sovittu ja niihin pääsevät luokat osallistumaan Teamsin kautta. Luokkien täytyy ensin ilmoittautua osallistumisestaan.

- Seiskojen etävinkkauspäivät syksyllä 2020:
 - to 8.10. klo 13-14
 - ti 27.10. klo 10-11
 - to 10.12. klo 10-11
 - (keväälle tulossa muutama lisäaika)
- Keskustelua
 - Keskustelua herätti etenkin 7-luokkalaisten kirjavinkkauksen muuttuminen etävinkkaukseksi. Opettajien mukaan niissä on esitelty hyviä kirjoja ja on ollut tärkeää saada kirjat heti käyttöön. Myös keskittyminen vinkkaukseen toimii paremmin silloin, kun paikalla on ihminen eikä tietokoneen näyttö. Kysyttiin, miten etävinkkauksesta syntyy säästöä? Säästöä syntyy mm. siten, että etävinkkauksessa voidaan tavoittaa samaan aikaan useampi luokka. Kirjastoon kohdistuvat säästötoimet tarkoittavat etenkin sitä, että henkilökunnan määrä on vähentynyt olennaisesti ja vähenee yhä.
 - Koska kirjojen lainaus vinkkaustilanteessa on ollut tärkeää, pohdittiin myös ratkaisuja tähän: voisiko kirjastoissa olla vinkkausten jälkeen vinkkipöytä, josta oppilaiden olisi helppo löytää esitellyt kirjat? Tai voitaisiinko vinkattavista kirjoista koota esittelytekstit Kirjastopolkuvivustolle? Kirjastossa mietitään näitä mahdollisuuksia, mutta vinkkaustilanteessa tehtävät varaukset eivät ole mahdollisia.
 - Nyt ilmoitettuja vinkkausaikoja pidettiin riittämättöminä ja kysyttiin, voisivatko vinkkaukset olla katsottavissa tallenteina. Tallenteita ei ole ajateltu tehdä, koska vinkkaustilanteissa käytetään myös osallistavia menetelmiä. Se, että vinkattavat kirjat ovat joka kerran eri nimekkeitä, auttaa myös niiden riittävydessä. Vinkkausaikoja tulee keväälle lisää. Koska vinkkausajat eivät välttämättä osu äidinkielen tunnille, toivotaan, että koululla saataisiin ne kuitenkin järjestettyä. Linkki Teamsissa tapahtuvaan vinkkaukseen lähetetään sille opettajalle, joka ilmoittautuu. Hän voi välittää linkin edelleen toiselle opettajalle. Jos vinkkaus voidaan katsoa luokassa valkokankaalta, oppilaat eivät tarvitse linkkiä. Jos olisi kyseessä etäkoulu, linkin voisi lähettää myös oppilaille.
 - Haluttiin myös tarkennusta liikkuvien palvelujen toimintaan: Pitääkö luokan vielä ilmoittaa liikkuville, että ovat tulossa? Ei tarvitse, mutta koulun sisällä kannattaa keskustella keskenään. Kyläkoululta kysyttiin, liittyvätkö pop up -kirjastot jotenkin pääkirjastoon tehtäviin Kirjastopolkukäynteihin. Mirja-auto ei käy säännöllisesti kyläkouluilla, joten Kirjastopolkukäynnit jatkuvat entisellään. Sen sijaan kyläkoulut voivat tilata kirjakasseja ja Mirjan voi tilata mukaan tapahtumiin, jos vain sen aikataulut sallivat.

Muistio: Satu Hämäläinen & Eija Nevalainen